

MACHINARVM

PROP. XXII.

Nova machine structura non vulgaris, ad palos oblique defigendos in aquam, ut recta defixi priores pali plus virium obtineant ad ea quæ superstrucenda veniunt.

Declaratio 23. figura.

Non multa mihi hoc loco dicenda esse puto cum ipsa sese patefaciat figura, quæ in compagine vulgaris est, sed ariete ab aliis differt quod oblique infideat. Et sanè commoditas illius non parua est cum talia sæpè requirantur.

PROP. XXIII.

Nova forma, qua proximis duabus machinis devincuntur inter se qualibet parte ipsi pali, ad edificiorum superstruendorum perpetuam firmitatem.

Declaratio 24. figura.

Duabus antecedentibus rationem palorum figendorum docuit. Priore ad perpendiculum posteriore verò oblique. Iam operis constructi formam hic depictam offert ut intellecta ratione minus inutilia censeantur superiora.

PROP. XXV.

Nova moletrina trusatilis structura, ad premendos & parados pannos & chartam, & teranda aromata, & comminuenda saxa metallis grauida, ut fusioni parentur necnon ad perpolianda & accuenda ferri quavis instrumenta solutis tollenombus & pistillis.

Declaratio 25. figura.

Motus huius vis ex grandiori rata procedit & minoribus eam commouentibus, operariorum vno parte superiori, altero parte inferiori nitente, cetera ex vulgaribus machinis ad terendū puluerem bombardicum, accipi possunt. Sed tamen ea quæ ad eleuationem pistillorum attinent notabis.

PROP. XXVI.

Nova forma moletrinarum quibus parua hominum manu, tantundem farinae, penè reddetur, quantum duabus aliis moletrinis vel vento vel aqua circumactis, suppeditari solet.

Declaratio 26. figura.

Huius rei notitia in demonstratione consistit. Itaque ut partes oculis subiiciantur intelliges primò motus vim ex rota grandiori commota procedere, quæ ab aliis adiuta multum ad machinæ vtilitatem potest. Igitur in eodem plano sunt compago moletrinae & tornus vergens ad meridiè, cuius hæ sunt partes, nempe duæ rotæ & Timpanū intermediū, in quo circumuoluta catena est, quæ maioris rotæ ambitum circundat eo modo ut apud nos sunt funes in mulierum Rumbis siue panuelliis. In axis maioris rotæ extremitatibus duæ sunt rotæ minores, vna ad orientem altera ad occidentem, cum manubriis ut in antedictis, quæ omnes tatum efficiunt motum quo alius maior esse non potest. Reliqua quæ ad motum pertinent sunt ut in vulgaribus molendinis quas si qui viderint hæc facillè percipere poterunt.

PROP. XXVII.

Nova molendi ratio qua duorum hominum opera, citra aquarum aut ventorum vim, tantum farinae tritici depromitur, quantum apto loco aquis aut ventis abunde suppetentibus solet.

Declaratio 27. figura.

Clarè oculis subiiciuntur meo iudicio quæ huius sint figuratæ machinæ, sed tamen placet exponere. Motus autem ut iam sæpè in aliis diximus à commotione rotæ grandioris oritur, hic enim est rota maxima quæ modiolò iungitur radiis pyramidem constituentibus: hoc autem notabis ex cochlea apparente eam inferuire ad eleuandam aut deprimendam molam lapideam fixamque esse & cardinis loco constitui, ut ea cochlea imposita in centrum modiolò rota libere circumagi possit. Tribus autem partibus constat tota machinatio rotularis, in quarū minima apparent clauiculi qui pelluntur iis brachiolis quæ crucis formam repræsentant, quæque in axe rotarum videntur, hæ rotæ sunt ad orientem & occidentem distantes inter se l.m. 16. p. Reliqua apparent.

PROP. XXVIII.

Moletrina aquatilis conficienda noua ratio quæ visibus multorum satis sit futura etsi minus aquæ suppetat, quam

quam